

УДК 639.9

Шацька Д. О.

**ОСНОВНІ ПЕРЕШКОДИ
БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ДЛЯ
ЕФЕКТИВНОГО КРЕДИТУВАННЯ
БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ**

На сьогоднішній день в Україні гостро стоїть питання підвищення довіри населення до Національного Банку України та комерційних банків, бо саме депозитна активність впливає на підвищення обсягу кредитів комерційних банків у реальний сектор економіки та, як результат, стимулює економічне зростання. Однак, слід зазначити, що на сьогоднішній день українські банки при збільшенні обсягів депозитів, все одно недостатньо збільшують обсяги кредитування бізнесу. За останні п'ять років доля корпоративних кредитів у банківських активах зменшилась з 54 % до 30 % [1]. Офіційні дані НБУ демонструють, що частка кредитів наданих малому та середньому бізнесу в Україні менша 10 % від кількості кредитів, наданих юридичним особам.

За статистичними даними НБУ [2], найбільш значними кредиторами суб'єктів господарювання, що займаються економічною діяльністю виступають АТ КТБ «Приватбанк», АТ «Ощадбанк», АТ «Укрексімбанк», АТ «Райффайзен Банк Аваль», АТ «Укрексімбанк», АТ «Сбербанк»,

ПАТ «Промінвестбанк», АТ «Украсиббанк», АТ «ОТП Банк», АТ «Креді Агріколь Банк».

Згідно до класифікації видів економічної діяльності (КВЕД) [2], найбільша частка кредитів у 2018 році була надана на «Роздрібну торгівлю, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами» – АТ КТБ «Приватбанком»; «Оптову торгівлю, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами» – АТ КТБ «Приватбанком» та АТ «Укрексімбанком»; «Операції з нерухомим майном», «Виробництво харчових продуктів» та «Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря» – АТ «Ощадбанком» та «Сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг» – АТ «Райффайзен Банком Аваль».

До основних факторів, що стримують кредитування бізнесу відносяться наступні:

1) банкам складно оцінити фінансовий стан суб'єктів господарювання та їх платоспроможність через відсутність прозорих та якісних звітностей [3];

2) за відсутності звітності достатньої якості та інформації про успішне ведення бізнесу, банки можуть вимагати якісну заставу у великих обсягах для зменшення своїх кредитних ризиків. Але виникають труднощі, бо малий чи середній бізнес зазвичай не володіє заставою належної якості та розміру. А також існують труднощі, пов'язані зі справедливою оцінкою застави;

3) високі ризики неповернення кредитів та труднощі при стягненні заборгованості підвищують відсоткову ставку. Питома вага непрацюючих кредитів складає 54,6 %. Частка непрацюючих кредитів в загальному числі кредитів корпоративному сектору досягла 57 % [4].

Отже, відповідно до усього вищесказаного, можна зробити висновок, що станом на сьогоднішній день в Україні надається недостатня кількість кредитів комерційними банками бізнесу для забезпечення сталого економічного розвитку. До основних факторів, які викликають у українських банків високий ступень обереження входять: висока тінізація бізнесу, недостатня прозорість бухгалтерського обліку підприємств, ризики неплатоспроможності та неповернення кредитів, високі облікові ставки,

недостатність довгострокових депозитів для забезпечення довгострокових кредитів та відсутність у малих та середніх підприємств належного обсягу застав. Таким чином, для збільшення обсягів кредитування та прискорення темпів економічного зростання необхідний пошук шляхів детінізації бізнесу та зменшення його ризикованості.

Список використаних джерел :

1. Вавришук В. Хід реформи банківської системи, політика НБУ із забезпечення фінансової стабільності. *Публікації НБУ*. 2019. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog> (дата звернення 13.04.2019).
2. Розподіл кредитів, наданих суб'єктам господарювання за видами економічної діяльності. *Статистичні дані НБУ*. URL : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=63743102> (дата звернення 13.04.2019).
3. Гудзь И. Почему нет бума кредитования малого и среднего бизнеса. *Портал «DeloUA»*. 12 Березня 2018. URL : <https://delo.ua/special/pochemu-net-343818/> (дата звернення 13.04.2019).
4. Сократилась доля проблемных кредитов в банковской системе Украины. *Портал «DeloUA»*. 25 Червня 2018. URL : <https://delo.ua/economyandpoliticsinukraine/dolja-sisteme-u-350475/> (дата звернення 13.04.2019).

*Рекомендовано до друку –
– к. е. н., доцентом Бичковою Н. В.*